

skal der af Ringkøbing Kommune udredes 5 pCt. og af de interesserede Lodsejere 25 pCt. af den faktisk medgaaede Udgift paa den Maade, at Beløbet lignedes paa de forskellige Ejendomme i det Forhold, som Kommissionen maatte bestemme. Jeg fremsætter Forslaget under denne Form, fordi jeg havde en stærk Fornemmelse af, at det tidligere Forslag ikke tilfredsstillende nogle Sider i Rigsdagen; man fandt vistnok, at det var for lidt, skønt der altid her i Rigsdagen er nogen Betænkelse ved at fremsætte Forslag om at forøge de lokale Byrder. Jeg havde imidlertid et stærkt Indtryk af, at det var for lidt, der tidligere var foreslaet, og da Udgifterne for Staten nu maa antages at blive ikke saa lidt højere end tidligere anslaaet, forekommer det mig, at det vil være retfærdigt, at Deltagelsen fra lokal Side sker procentvis. Det er i disse Lodsejeres velforstaaede Interesse, at denne Foranstaltning kommer til Udførelse, og de bør da ogsaa tage deres Del af den Byrde, der opstaar ved, at Udførelsen skal ske under vanskelige og kostbare Forhold.

Jeg skal endnu en Gang anbefale, at man søger at komme til Enighed om denne Sag, der nu har staaet paa i saa mange Aar, og om hvilken der har været saa megen Strid. Jeg tror, det vilde være i alles Interesse, om dette Spørgsmaal nu kom ud af Verden. Jeg maa gentage, hvad jeg tidligere har bemærket, at det Forslag, der her foreligger fra Kommissionen, og som hviler paa meget grundige, indgaaende og sagkyndige Undersøgelser, efter min Mening er det rette og saa betryggende, som man overhovedet kan vente det overfor disse Forhold, der i sig selv er særdeles vanskelige.

Formanden: Undervisningsministeren har Ordet for at fremsætte det for hans Vedkommende anmeldte Lovforslag.

Undervisningsministeren (Keiser-Nielsen): Jeg skal have den Ære for det høje Ting at fremsætte Forslag om Nedsættelse af en Kommission, hvis Opgave det skulde være at overveje det samlede Skolevæsen her i Landet. Der har i længere Tid baade i og udenfor Rigsdagen været talt meget om denne Sag og fremsat mange Ønsker om, at en saadan Kommission maatte blive nedsat, og det har kun været Ønsket fra en enkelt Side om, at man skulde vente med Nedsættelsen, indtil Kvinderne en Gang havde udøvet deres

Valgret til Rigsdagen, der har bevirket, at Kommissionen ikke er kommet før.

Almindelige Bemærkninger om Kommissionen skal jeg ikke komme stærkt ind paa, da jeg havde Anledning til i Slutningen af min Tale ved Finanslovens første Behandling at fremsætte mine Tanker om en saadan Kommission. Dens Hovedopgave skulde være at faa ordnet de efter de fleste Pædagogers og vel ogsaa andres Mening ret uordnede Forhold indenfor vort Skolevæsen paa en saadan Maade, at man paa en fast Grundskole skulde kunne bygge de forskellige Skoleformer, der kunde føre til Skolens egentlige Maal. I vore Nabolande, baade i Sverige og i Norge, særlig i Sverige, er man paa dette Omraade naaet en hel Del videre, idet man allerede har faaet en saadan Ordning der. For at naa til Skolens Maal maa man dels søge ovenpaa Folkeskolen at bygge en videre Uddannelse som Grundlag for den Undervisning, Universitetet giver, og dels maa man ved Hjælp af Fortsættelsesskoler og Ungdomsskoler naa til en saadan Dygtiggørelse i praktisk Virksomhed, som er fornøden for Borgerne, og ogsaa gennem senere Fagskoler føre dem, der ønsker det, videre til en Uddannelse ved Læreanstalter, der særlig har det praktiske Liv for Øje. Det er særlig paa Folkeskolens Omraade, vi for Øjeblikket har de største Mangler. Den højere Almenskole fik ved Loven af 1903 en Ordning, der, selv om den ikke er tilfredsstillende, dog er af nyere Dato end Folkeskolens, der er saa gammel som fra 1814. Den trænger derfor ganske særlig til en Omordning. Det Hovedspørgsmaal, som Kommissionen her først og fremmest kommer til at tage under Overvejelse, er Spørgsmaalet om Tilsynet, der i den Form, det nu har, er meget utilfredsstillende for de fleste. Der er endvidere Spørgsmaalene om Folkeskolens Styrelse i det hele og om Uddannelsen af vore Lærere, altsaa hele vor Seminarieuddannelse og hvad dertil hører. Et stort Principspørgsmaal, som tidt har afstedkommet Uenighed, ogsaa i den høje Rigsdag, og som det vilde være heldigt, om Kommissionen kunde udtale sig om, er Spørgsmaalet om Forholdet mellem Statens, Kommunens og privates Deltagelse i de Udgifter, som vort Skolevæsen maa kræve. Det vilde være heldigt, om man kunde naa til en fast Ordning af dette Forhold. Endelig kunde der være Tale om en mulig Omordning af det øverste pædagogiske Tilsyn med vort samlede Skolevæsen i Retning af Nedsæt-